

NEONATAL REANIMATSIYADA INTENSIV TERAPIYA

Feruz G'afurova Qayimovna

*Buxoro viloyat G'ijduvon tumani Abu Ali ibn Sino nomidagi
Jamoat salomatligi texnikumi*

Annotatsiya: Ushbu maqolada neonatal reanimatsiya tushunchasi va bugungi kunda neonatal reanimatsiya bilan bog'liq bo'lgan muammolar haqida fikr yuritildi. Neonatologik xizmatning asosiy yo'nalishi tibbiy va diagnostik yordamdir. Yuqori malakali mutaxassislarni tayyorlash, neonatal xizmatni samarali tashkil etish va zamonaviy jihozlarning mavjudligi tanqidiy kasal yangi tug'ilgan chaqaloqlarga sifatli yordam beradi.

Kalit so'zlar: infuzion, neonatologiya, reanimatsiya, terapiya, yangi tug'ilgan chaqaloq.

Аннотация: В данной статье рассмотрены понятие неонатальной реанимации и проблемы, связанные с неонатальной реанимацией сегодня. Основное направление неонатологической службы – лечебно-диагностическая поддержка. Подготовка высококвалифицированных специалистов, эффективная организация неонатальной службы и наличие современного оборудования обеспечивают качественную помощь новорожденным в критическом состоянии.

Ключевые слова: инфузия, неонатология, реанимация, терапия, новорожденный.

Abstract: This article discusses the concept of neonatal resuscitation and the problems associated with neonatal resuscitation today. The main direction of the neonatology service is diagnostic and treatment support. The training of highly qualified specialists, the effective organization of neonatal services and the availability of modern equipment provide high-quality care for newborns in critical condition.

Key words: infusion, neonatology, resuscitation, therapy, newborn.

Neonatologiya pediatriya va akusherlikdan 19-asr oxiri va 20-asr boshlarida ajralib paydo bo'lgan. Uzoq vaqt davomida shifokorlar erta tug'ilgan chaqaloqlarga e'tibor berishmagan. Muammoga e'tibor qaratish va mablag' yig'ish uchun Martin Kuni turli ko'rgazmalarda erta tug'ilgan chaqaloqlar bilan ularni saqlash uchun mahsus kuvezlarni (inkubatorlarni) namoyish etgan.

Erta tug'ilish bo'yicha birinchi Amerika darsligi 1922-yilda nashr etilgan. 1952-yilda doktor Virginiya Apgar yangi tug'ilgan chaqaloqning holatini baholash vositasi sifatida Apgar shkalasini taklif qilgan. Ushbu o'lchov akusher-ginekologlar tomonidan faol qo'llaniladi. Biroq, neonatologlar yangi tug'ilgan chaqaloqlarda nafas olish buzilishi va nafas olish yetishmovchiligi sindromining og'irligini baholash uchun yana bir shkala — Silverman shkalasiga asos soldilar. Agar Apgar shkalasida ball qanchalik baland bo'lsa, „yaxshiroq“ bo'lsa, Silverman shkalasida buning aksi bo'ladi.

1960-yillarda yangi tug'ilgan chaqaloqlarning o'pkasini sun'iy shamollatish uchun uskunalar paydo bo'lishi bilan neonatologiyaning tez o'sishi boshlandi. Bu erta tug'ilish darajasi ortib borayotgan bolalarning omon qolishi uchun kurashishga imkon bergan. *Neonatologiya va neonatolog* atamalari amerikalik pediater Aleksandr Shaffer tomonidan 1960-yilda Yangi tug'ilgan chaqaloq kasalliklari bo'yicha qo'llanmada taklif qilingan.

So'nggi yigirma yil ichida perinatologiyada alohida yo'nalish paydo bo'ldi — yangi tug'ilgan chaqaloqlar uchun intensiv terapiya, bu yurak faoliyatini, nafas olishni, qon oqimini, barcha hayotiy organlarda metabolizmni tiklashga qaratilgan kislorod etishmovchiligi (asfiksiya) hodisalari bo'lgan bola tug'ilganda terapevtik chora-tadbirlar majmuini ta'minlaydi [1,5,9,11] Neonatologiya - bu hayotning birinchi kunidan 28 kunigacha yangi tug'ilgan chaqaloqlarga, ayniqsa muddatidan oldin tug'ilganlarga g'amxo'rlik qilishdan iborat, shuningdek, ushbu yosh guruhining o'ziga xos kasalliklarini aniqlash, tashxislash va davolash, shuningdek, erta tug'ilgan chaqaloqlarning hayotini saqlab qolish va ularga g'amxo'rlik qilishdan iborat [13,14,15]. Ilm-fan va texnologiyaning jadal rivojlanishi erta tug'ilgan chaqaloqlarning patofiziologiyasini chuqurroq o'rganish va tushunishga yordam berdi, bu esa og'irligi 500 grammgacha [4,6,8,12] bo'lgan bolalarni faol emizishga yordam berdi. tibbiyot fanida aniq yutuqlarga qaramay, mamlakatda bolalar o'limi yuqori bo'lib qolmoqda. Neonatologiya tibbiyotning yosh va istiqbolli yo'nalishlaridan biri sifatida vaqt talablariga muvofiq o'z imkoniyatlarini kengaytiradi va o'z oldiga yangi vazifalar qo'yadi. Neonatologiyaning tibbiy yordamini takomillashtirish yangi tug'ilgan chaqaloqlarning o'limi va nogironligini kamaytirishning eng muhim omilidir. Neonatologiya xizmatining asosiy yo'nalishi davolash-diagnostika yordami hisoblanadi [2,3,7,10]. Yuqori malakali mutaxassislarni tayyorlash, neonatal xizmatni samarali tashkil etish va zamonaviy jihozlarning mavjudligi tanqidiy kasal yangi tug'ilgan chaqaloqlarga sifatli yordam

beradi. Ushbu muammoning dolzarbligini inobatga olgan holda, Samarqand viloyati ko'p tarmoqli markazining neonatal intensiv terapiya va reanimatsiya bo'limida intensiv terapiya qanchalik samarali o'tkazilishini o'rganish vazifasi qo'yildi. Tadqiqotning maqsadi: 2017 yildan 2020 yilgacha bo'lgan davrda yangi tug'ilgan chaqaloqlarni intensiv terapiya va reanimatsiya bo'limi ishini tahlil qilish. Tadqiqot materiallari: tadqiqot Samarqand viloyat ko'p tarmoqli markazida neonatal intensiv terapiya va reanimatsiya bo'limida o'tkazildi. Tadqiqot materiallari ushbu bo'limning 2017-2020 yillardagi yillik hisobot ma'lumotlari edi. 2017 yilda Samarqand shahrida viloyat ko'p tarmoqli markazida yangi tug'ilgan chaqaloqlarni intensiv terapiya va reanimatsiya bo'limi tashkil etildi, u 6 o'rinli yangi tug'ilgan chaqaloqlar bo'limi va 3 o'rinli yangi tug'ilgan chaqaloqlar jarrohligi bo'limidan iborat. Neonatal intensiv terapiya bo'limi istalgan vaqtda tezkor harakat qilishga tayyor, u yangi tug'ilgan chaqaloqni tezda reanimatsiya qilish uchun barcha zarur uskunalar bilan jihozlangan:

- IVL-apparati - yangi tug'ilgan chaqaloqning nafas olish tizimining barcha parametrlarini tartibga soluvchi o'pka sun'iy ventilyatsiyasi apparati;
- SPAP apparatlari - nafas chiqarishni oxirida ijobiy bosim hosil qiluvchi apparat;
- 4 ta kyuvez - chala tug'ilgan chaqaloqlarni atrof-muhit harorati va namligini tartibga solish uchun;
- 6 ta reanimatsion stol nurlantiruvchi issiqligi bilan yangi tug'ilgan chaqaloqning tana haroratini tartibga soluvchi;
- portativ ultratovush apparati - ultratovush, ultraneyrosonografiya, neyrosonografiya, ultratovush Dopplerografiya qiluvchi apparat, transportasiya imkonini bo'lmagan yangi tug'ilgan chaqaloqlar uchun;
- portativ rentgen apparati.
- portativ Exo-KG apparat

2017 yildan 2020 yilgacha bo'lgan davrda bo'limga 3666 yangi tug'ilgan chaqaloq kelib tushdi, ulardan 589 (16%) va 3074 (84%) somatik kasalliklar bo'yicha jarrohlik bo'limiga keldi. Yangi tug'ilgan chaqaloqlarning 3123 (85%) Samarqand viloyati tumanlaridan, 537 (15%) Samarqand shahridan va 635 (17.3%) boshqa viloyatlardan kelgan. Yangi tug'ilgan chaqaloqlarning aksariyati Samarqand shahridagi tug'ruq majmualaridan kasalxonaga yotqizilgan. Yangi tug'ilgan chaqaloqlar eng ko'p o'tkazilgan 2-sonli tug'ruqxonadan -454ta (71%), va eng kam Perinatal markazdan - 42 ta (7%). Qabul qilganda yangi tug'ilgan chaqaloqlarning yoshi 19% (696) - 1 kunlik, 19% (696) - 2 kunlik, 8% (293) - 3 kunlik, 7% (256) - 4 kunlik, 19% (696) - 5-10 kunlik, 19% (696) - 11-28 kunlik, 8% (293) - 1 oylik. Nozologiyaga ko'ra, yangi tug'ilgan chaqaloqlarda xomila ichi infeksiyalar, markaziy asab tizimining zararlanishi, nafas olish buzilishlari, tug'ma rivojlanish anomaliyalari va jarrohlik kasalliklari etakchi o'rinni egallaydi. Yangi tug'ilgan chaqaloqlarning patologik holatini rivojlanishiga olib kelgan xavf omillari onaning

quydagi kasalliklari – anemiyaning og'ir darajasi, TORCHinfektsiyalari, nafas olish tizimining surunkali va o'tkir kasalliklari, siydik tizimining yallig'lanishlari, o'tkir respirator virusli infektsiyalari bilan tez-tez kasallanishi, gestoz, irsiy kasalliklar, yaqin qarindoshlar o'rtasidagi nikoh. Shunday qilib, neonatal reanimatsiyada intensiv terapiya yangi tug'ilgan chaqaloqlarga tibbiy yordam ko'rsatishning asosiy bo'g'inlaridan biri bo'lib, bizdan shifokorlardan yuqori darajadagi bilimlarni, zamonaviy diagnostika usullaridan foydalanishni, davlat protokollariga mos keladigan davolanishni talab qiladi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Akusherlik va Neonatologiyada behushlik va reanimatsiya: tezislar, 22 2017 yil noyabr / Butunrossiya ta'lim Kongressi (10; 2017; Moskva) ; tahririda V. V. Zubkova [va boshqalar]. - Moskva: mis Expo, 2017 yil. -87 on-line bilan. (Shifr 617-089.5 A 66)
2. Bankalari, E. Neonatal o'pka / E. bankalari; tahrir: R. A. Polina; ingliz tilidan tarjima qilingan. D. Y. Ovsyannikov tahririda. - M.: Logosfera, 2015 Yil. 672 s. - (Neonatologiyadagi muammolar va qarama-qarshiliklar). (Shifr 616-053.31 B 23)
3. Vizual pediatriya / Ed.: V. A. Doskina, M. V. Leshchenko, E. A. Derinovoy. Moskva: Mia, 2017 yil. 400 s. (Shifr 616-053. 2 V 42) Anesteziologlar va reanimatologlar Federatsiyasining XV Kongressi materiallari: to'plam tezislar, 2016 yil 17-20 sentyabr Moskva, 2016. Anesteziologlar va reanimatologlar Federatsiyasining qurultoyi. - (Shifr 617-089.5 M 34).
4. Neyroreanimatologiya: amaliy qo'llanma / V. V. Krilov [va boshqalar]. - 2-chi nashr., qayta ko'rib chiqilgan va qo'shilgan Moskva: Geotar-Media, 2017. 176 s : il. - (Mutaxassis shifokor kutubxonasi). (Shifr 616.8-036.882-08 N 46)